

PRENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie 40 Mk., z dostawą do domu 44 Mk., z przesyłką w Polsce 45 Mk., w innych państwach 50 Mk. — Za zmianę adresu dopłaca się 1 marka.

Cena pojedynczego numeru na całym obszarze Polski

2 Marki

Konto czekowe P.R.O. 140.561.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano

Ceny ogłoszeń:

Ogłoszenia miesięczne (lwowskie) za 1 wiersz nonpareil, M. 2.—. Paski na str. tekst. o 100%, drożej. „Nadesłane“ i „Nekrologia“ za wiersz nonp. 6 Mk. „Komunikaty“ i reklamy po kronice za wiersz nonp. 10 Mk. Drobne ogłoszenia 50 ten. od wyrazu, a po 1 Mk. tustym drukiem. Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50% drożej. (Numery „Kurjera Lwowskiego“ nie anulowane). Ogłoszenia zamiejscowe (paralwo-wskie): zwykle 8 marki za wiersz nonpareil, nekrologi i nadesłane 9 Mk., komunikaty i reklamy 15 Mk., dr. ogłosz. 7 ten. Ogłoszenia całonocowe na l. kaleninie (tytułowej) 4,000 Mk., zamiejscowe 6.000 Mk.

Redakcja przy ulicy Ossolińskich i. 15. — Administracja przy ulicy Chorążczyzny i. 26 — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biura Administracji otwarte codziennie od godz. 6. rano do 1. w południe i od godz. 3. do 6. wieczór. — Adres dla telegr.: „Kurjer“, Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprowadzają: Biuro dzienników „Promień“, ul. Widok 19, oraz Admin. „Gazety Lud.“, ul. Świętokrzyska 17.

Nakładem Spółki wydawniczej „Kurjera Lwowskiego“.

O pomoc sprzymierzeńców.

(Od naszego korespondenta warszawskiego)

Warszawa, 10. lipca 1920.

Prezydent Grabski wróci do Warszawy najprawdopodobniej we wtorek. Co przywiezie z konferencji odbytych z kierującymi mężami państw sprzymierzonych? Czy przywiezie pomoc i jaką? Oto pytania, które stawiają sobie w tej chwili politycy i nie-politycy.

Odruch, jaki wywołały w narodzie niepowodzenia na froncie i groźba najazdu bolszewickiego na rdzenie polskie ziemie, żywiołowe zgłaszanie się setek tysięcy ochotników do wojska wskutek odezw Rady Obrony Państwa, wzywającej do czynu — to wszystko wskazuje, że, jeśli chodzi o „materjał ludzki“ nie musimy liczyć na pomoc zewnętrzną, los nasz nie zawisł od tego, czy ją otrzymamy, czy nie. Możemy sami wystawić armię na tyle silną liczebnie, iż potrafi odeprzeć najazd ze Wschodu.

Nie znaczy to, by pomoc w ludziach była niepotrzebną.

Na ujęcie w karby wojskowe, na wyowoczenie tak poborowych z ustawy, jak ochotników trzeba pewnego czasu. Nie potrwa on długo wobec znanych zdolności wojskowych Polaków, wobec tego, iż wśród zgłaszających będzie znaczna ilość takich, którzy przeszli już szkołę wojskową na froncie, że wśród ochotników jest znaczny procent inteligentów. (Niektóre oddziały będą mogły odejść na front w kilka dni po ich sformowaniu i wyekwipowaniu!) W każdym razie pewien czas upłynie. Tymczasem wojska, które są na froncie, muszą odpiierać przeważającego wroga.

Spełniały one dotychczas swój obowiązek z najwyższym poświęceniem i bohaterstwem. Bez przesady! Żołnierz polski dawał radę z reguły 2—3 żołnierzom bolszewickim, zwłaszcza w ataku. Zaufanie w własne siły, w kierownictwo, pewność zwycięstwa dawały rozmach i zastępowały liczbę i środki techniczne po stronie bolszewickiej. Chwilowe niepowodzenie, wywołane przedarciem się na tyły Budjennego — zjawisko wcale nie niezwykle w wojnie ruchowej, o charakterze partyzanckim, zachwiało tą pewnością siebie młodego żołnierza, zmęszało go. Przyzwyczajony do parcia naprzód i łapania wszelkiego oporu, musiał pierwszy raz przebywać odwrót. Nastąpiło pewnego rodzaju załamanie się nie w ojskowe, lecz psychiczne, do którego natura i charakter polski tak jest skłonny. Wystarczy przytoczyć jako przykład takiego chwilowego, czysto nerwowego załamania się pamiętny, obiektywnie z wojskowego punktu widzenia nieuzasadniony odwrót nasz w Galicji wsch. podczas wyderania wojsk ukraińskich w ubiegłym roku. Mięknęło ono w krótkim czasie dzięki zastosowaniu środków natury — powleczajabym — czysto moralnej.

Otóż pomoc w ludziach przysłana nam ze strony państw sprzymierzonych — be względu na liczebność siły — byłaby jednym z takich środków moralnych. Wywarłaby wrażenie na wojsku, podniosłaby je na duchu. Kto zna psychologię żołnierza, wie, że słowo „pomoc“ zdwaja jego siły. Nie mówię już o tem, że pojawienie się na froncie oddziałów francuskich, czy angielskich zdetonowałoby w wysokim stopniu bolszewików.

Liczyć jednak na tę pomoc, zdaje się, nie można. Francja i Anglia zdemobilizowały się, pozostawiając pod bronią tylko wojska, ile im potrzeba było

Zwrot w stosunkach Polski i Czechosłowacji.

Warszawa. (Pat.) Deklaracja delegatów Polski i Czechosłowacji na konferencji w Spaa w sprawie Śląska Cieszyńskiego.

Od 18 miesięcy trwa na Śląsku Cieszyńskim zacięta walka między naszymi narodami. Jakkolwiek prawdą jest, że walka ta z obu stron dyktowana jest uczuciami patriotycznymi to częstokroć prowadzona była ubolewania godnymi środkami. Dopuszczano się gwałtów, rzucano oskarżenia, nie szczędzono pogrzebów. Żalujemy głęboko wszystkich popełnionych nadżyć i w imieniu naszych rządów obowiązuje się przedsięwziąć niezwłocznie konieczne kroki, aby ten stan rzeczy szybko ustał, aby mogły zostać przywrócone pokojowe i przyjazne stosunki normalne na terytorjum plebiscytowe, aby wszyscy ci, którzy ucierpieli albo dotknięci zostali przez postępowanie w czasie kampanii plebiscytowej, mogli dostać odpowiednie odszkodowanie na mocy umowy między obu rządami. Oba rządy odwołują się do ludności swoich krajów, w szczególności do ludności terytorjów spornych, wzywając ją do porządku i do zycząwego traktowania się z obu stron. Próbowano uregulować problem Śląska Cieszyńskiego, Spisza i Orawy najpierw przez plebiscyt, proponowano następnie arbitraż, niestety ani jeden ani drugi sposób postępowania nie miał zdaje się szans dojścia do skutku i spodnieć raczej umysły, aniżeli je uspokoił. W tych warunkach podpisani delegaci przyjąwszy do wiadomości decyzję aliantów o wzięciu sporu polsko-czeskiego w swoje ręce, zeszli się w Spaa i na dłuższej konferencji postanowili przyjąć ostateczne uregulowanie sporu przez sprzymierzone mocarstwa. W konsekwencji zgodzili się oni w imieniu swoich rządów, aby plebiscyt w Cieszynie, na Spiszu i Orawie został zawieszony i aby państwa sprzymierzone po wysłuchaniu obu stron powzięły konieczne postępowanie celem ostatecznego załatwienia sporu. Oba na-

rody czechosłowacki i polski obowiązują się wykonać lojalnie decyzję, która nastąpi. Delegaci obu rządów wyrażają przekonanie, że rada najwyższa, powodowana uczuciem sprawiedliwości i słuszością, będzie umiała uwzględnić prawdziwe interesy obu bratnich narodów. Uważają oni chwilę podpisania tej deklaracji za punkt wyjścia do nowych stosunków, oczywiście serdecznych i przyjaznych pomiędzy Polską i Czechosłowacją.

Spaa, 10. lipca 1920.

Podpisy delegacji polskiej i czechosłowackiej.

Warszawa. (PAT.) Wydział prasowy ministerstwa spraw zagranicznych komunikuje: Uroczysta deklaracja, która oddaje spór o Cieszyn, Spisz i Orawę w ręce rady najwyższej staje się z woli i potrzeby rządów obu państw interesowanych punktem zwrotnym we wzajemnych stosunkach Polski i Czechosłowacji. Próba załatwienia sprawy w spornych obszarach raz drogą plebiscytu to znowu drogą siły, przysporzyła obu narodom tyle szkody, strat materialnych i moralnych, że okres ten definitywnie zamknięty być musi. Rząd ma zaufanie w sprawiedliwość sądu sprzymierzonych i wyrok ich za ostateczny przyjmuje. Krok ten rzuci zasłonę na burzliwą przeszłość i jest on wynikiem trzeźwej oceny położenia przez oba sąsiednie państwa i narody. Nigdzie bardziej jak w Spaa nie uwydatniło się jak dalece oba państwa związane są ściśniami węzłami w tym samym systemie polityki i w tym samym układzie sił europejskich. Zakończenie sporu o Cieszyn, Spisz i Orawę staje się dopiero punktem wyjścia tej nowej ery wzajemnych stosunków na którą rząd polski wkroczyć pragnie z pełną świadomością swoich zadań i obowiązków, jak również z pełnym zaufaniem w szczerść sąsiada.

Kealicja sama załatwi sprawę Cieszyńskiego, Spisza i Orawy.

Warszawa. (Pat.) Rezolucja czterech wielkich mocarstw sprzymierzonych, wysłana do prez. min. Grabskiego, w sprawie Cieszyna, Spisza i Orawy brzmi:

Sprawa Cieszyna, Spisza i Orawy poszła takim torem, że wszelkie natychmiastowe jej rozstrzygnięcie napotyka na wielkie trudności. Jest rzeczą jasną, że wobec opozycji jednej i drugiej strony interesowanej, niemożliwą jest rzeczą wrócić do plebiscytu, zgodnie z decyzją rady najwyższej z dnia 27 września 1919, ani na drogę arbitrażu, jak to ostatnio było proponowane.

Położenie obecne jest jednak zbyt poważne, aby możliwym było zezwolić na dalsze przedłużanie konfliktu, który oddziaływałby na ogólną sytuację i zagrażał interesom Europy oraz interesom pokoju. Jest rzeczą istotną, aby normalne i przyjacielskie stosunki między republiką polską a republiką czechosłowacką były szybko ustalone.

Powodowani tymi motywami międzynarodowa komisja cieszyńska załecila usilnie konferencji ambasadorów zainicjowanie wydania decyzji, która nie mogła zapaść bezwzględnie między interesowa-

nymi stronami, które jedna i druga opowiedziały się tak plebiscytowi jak i przeciw arbitrażowi.

W tych warunkach reprezentanci rządów brytyjskiego, francuskiego, włoskiego i japońskiego uważają, że rada najwyższa powinna wziąć na siebie odpowiedzialność za ostateczne uregulowanie sprawy rozdziału terytorjów, które są przedmiotem wzajemnych pretensji obu republik. Decyzja taka zdaje się tembardziej być pożyteczną, że przedstawiciele rządów Polski i Czechosłowacji zawiadomili rządy, że są gotowe zastosować się do ostatecznego uregulowania sporu przez mocarstwa sprzymierzone. Wskutek tego przedstawiciele czterech mocarstw zdecydowali, iż o uregulowaniu sprawy przez radę najwyższą, będą natychmiast zawiadomieni ministrowie spraw zagranicznych Polski i Czechosłowacji.

Zawiadamia się ich także, że delegaci mocarstw sprzymierzonych na konferencji ambasadorów w Paryżu będą upoważnieni do wysłuchania interesowanych stron i opracowania decyzji zgodnie z intencjami rady najwyższej.

Pożyczka Odrodzenia

zmieniła się dziś w

Pożyczkę Obrony Polski!

Nie wolno więc namyslać się ani chwili, trzeba szybko i wydatną subskrypcją oddać głos swój w dziejów plebiscycie za istnieniem

Polski Wolnej i Niepodległej —

lub zaniechaniem subskrypcji oświadczyć się za nową niewolą, stokroć od tej co była haniebniejszą.

do tłumienia „miedopalków wojennych w Azji; czy do utrzymania porządku wewnątrz kraju, czy wreszcie do wyegzekwowania traktatu pokojowego (armia francuska na Renem). Dla udzielenia pomocy Polsce musiałyby te państwa najprawdopodobniej powoływać częściowo pod broń zdemobilizowanych. Jak długo jednak rozporządzamy własnym bogatym rezerwowem ludzkim, nie będą zapewne skłonne wejść na tę drogę.

I nie jest to — powtarzam — dla nas konieczne.

Pozostaje pomoc w innej formie: w materiałach technicznych finansowa i dyplomatyczna. Tej faktycznie potrzebujemy i domagać się musimy od sprzymierzeńców.

Bolszewicy są dobrze zaopatrzeni w środki techniczne, zdobyte na Koczałku i Denikinie, zwłaszcza na Denikinie, dostarczone im przez koalicję, głównie Anglię: broń, amunicję, tanki, aeroplany. Przejeli po caracie fabryki broni i amunicji (Tuła, Putiłów) potrafili je uruchomić, mając surowiec i stosując wobec robotników skrajny terror. Faktem jest, iż bolszewicy produkują u siebie karabiny, liche, psujące się z sosnowymi okładami, ale — strzelające. My zdani jesteśmy przeważnie na dowóz z zagranicy, bardzo kosztowny wobec stanu naszej waluty i traktowania nas przez zachód bardziej jako kupującego klienta niż sprzymierzeńca. A i sam dowóz był utrudniony wskutek niechęci proletariatu zachodniego, podtrzymy-

wanej agitacją i pieniądźmi bolszewickimi, a tolerowanej przez rząd. Omawiać te trudności szczegółowo byłoby dziś nie na czasie.

Rozmówki, prowadzone przez Lloyd'a George'a i radę ekonomiczną aliantów z Krassinem w czasie kiedy wojska polskie krewawły się, dodawały ducha sowjetom i pośrednio zachęcały je do dalszej wojny z nami.

W tych dziedzinach pomocy potrzebujemy i — jak twierdzą poinformowane koła polityczne — liczyć na nią możemy i to w rozmiarach dość dużych.

Bodajże dopiero teraz, kiedy front nasz na wschodzie zachwiał się, zdał sobie rachunek sprawę z roli, którą spełniamy — iż broniąc siebie, bronimy także zachodnią Europę i samychże aliantów przed bolszewizmem. Bodajże dopiero teraz zrozumieli, iż z chwilą upadku barjery polskiej oddzielającej Rosję i Niemcy, czekałaby ich nieuchroniona — zwłaszcza Francję — nowa wojna! z połączonymi siłami Rosji i Niemiec. Nie sentyment dla Polski nawet nie moralną obowiązką sojuszniczą, lecz własny interes nakłaza Francję i Anglię przyjść z pomocą Polsce. Jak dochodzą wiadomości, nawet wśród kół robotniczych francuskich, które na odległość darzyły bolszewików pewną sympatją, nastąpiło znaczne otrzeźwienie wobec myśli, iż bolszewicy mogliby zalać Polskę i rozpocząć pochód na zachód Europy. Z uznaniem przesunięciem pod tym względem daje się zauważyć w L'Humanite, znamienne są wyrzucenia wpływowego

sojalisty francuskiego Lafont'a, bawiącego obecnie w Warszawie.

Można mieć wszelką nadzieję, iż prezydent Grabski przywiezie z Spaa zapowiedź pomocy w tych dziedzinach, w których jej potrzebujemy. Reszta jest w naszej mocy! Spełnić tylko należy obowiązek.

Przeegrany plebiscyt.

(Od naszego korespondenta).

Sztum, 8. lipca 1920.

Plebiscyt na Warmii i w powiatach nadwiślańskich, jest przesądzony. Przeegrany. Przeegrany, mimo wspaniałej korespondencji pana Kozickiego w „Gazecie Warszawskiej“ i mimo odezwy do narodu polskiego panów Kasproweza i Zeromskiego. Może bylibyśmy wygrali, gdyby ci panowie wystąpili (na pian, gdy wzywaliśmy wszystkich dziennikarzy i literatów, uczonych i malarzy, w wrześniu 1919 r. Może też i wtedy, gdy wołaliśmy polityków i posłów, by spieszyli z ratunkiem. Ale teraz — ano, musztarda po obiedzie.

Wracam z terytorjum plebiscytowego, z Sztumskiego, gdzie po całym szeregu masówek udowodnił mi Warmińskiemu komitetowi plebiscytowemu, jak wygrać było można w sztumskim, gdyby plebiscytem nie kierowali kępa, ale profani. Bo plebiscyt, w którym może, węże gumowe, browningi, kije i pięści, głównie odgrywają rolę argumentów, w którym demagogia i kłamstwa z niemoralnej strony święcą orgie, nadaje się operujący argumentami nabytymi w seminarjum duchownym jak Pylat do pacyfisty. Plebiscyt domaga się ludzi mających żelazne nerwy, posiadających odwagę pracy pod hasłem jeden za wszystkich, a wszyscy za jednego, a nie strachajłów; otaczających się gwardją, a salwujących się dniami i nocą do — Górek.

Ale o tem po tem. Miałem sposobność wypowiedzieć niejedną verba veritatis W. K. P. w Kwidzynie i zażądać sądu społeczeństwa nad niecną, gupią, lichorzowską i partyjną pracą kierowników WKP. Może wystarczy na razie tylko ten jeden fakt, że gdy 14 dni przed plebiscytem zdobyliśmy najsilniejsze osady podziemczalych, przez Niemców skaptowanych placówek, a byli widoczni, że przy wyłączeniu wszystkich sił i forsowaniu masówek, a głównie wysuwaniu działaczy lewcowych, dobyć można powiat; to ksiądz Ludwiczak uzależnił dostarczenie nam samochodów od każdorazowego jego pozwolenia. W 14 dniach pracy naszej w sztumskim nie pozwolili sobie Niemcy na awantury w rodzaju kwidzyńskich i olsztynskich. Udało się nam zaszachować ich pracę w sztum-

Włodzimierz Błocki.

1885 — † 26. czerwca 1920 w Zakopanem.

W przeciwieństwie do przeważnej części artystów — śp. Błocki stosunkowo późno, bo dopiero po ukończeniu szkoły średniej, odczuwa w sobie tę dziwną iskrę bożą, zwaną talentem, podobność pod wpływem doznanych wrażeń na zbiorowej lwowskiej wystawie dzieł Jacka Malczewskiego.

I od tej chwili zaczynają się już zwykłe, niemal codzienne, a tak smutne dnie artysty. Akademia Krakowska, głównie praca u L. Wyczółkowskiego — jednocześnie ciężka walka z niedostatkami — podróże do Włoch i Paryża — nieustanna praca wyjęzona, przepłatana zmaganiem się z zawodami śmiertelnej choroby — a wreszcie śmierć cicha, przedwczesna w Zakopanem. Ile w tem wszystkim smutku i tej cichej, rozdzierającej tragedii!

Natura artystyczna bogata, wrażliwa na wszystkie bodźce, pełna niepokoju w poszukiwaniu coraz to nowych dróg i możliwości artystycznych, nieustannie eksperymentująca, pełna radości, słońca i piękna. Może najdosadliwszym dowodem powyższych słów są liczne szkice i rysunki zmarłego artysty, który nie szuka jeszcze żadnych gestów ani pozy, jeno stara się szczerze i prosto w formie skromnej notatki utrwalić, choćby najbardziej znikome i przemijające wrażenie, jak i oddać załamania się jego w temperamentie twórczym artysty.

W świetle tych wyznań, sobie a nie światu czynionych, zarysowuje się Błocki jako natura bardzo bogata i bardzo wrażliwa. Notuje skrzętnie wszystko: światło, dźwięki, barwy, miniaturowe perspektiwy i hinduskich,

geaistycznych stylizowane groteski koreańskie, chińskie lub japońskie — a równie często uderza cię na kartach szkicowników wielokrotne warjanty jednego i tego samego motywu kompozycyjnego. Znak to oczywisty, że artysta szuka i studjuje mozolnie wszystko: Kompozycję danego tematu, harmonizuje jego barwy i z logiczną ścisłością obmyśla w nim rozkład światła i cieni. Stąd nie dziwi, że w żadnym z obrazów Błockiego nie dojrzyś chaosu, niezamienionej przypadkowości lub zgrzytów kolorystycznych, nie mówiąc już o uchybieniach rysunkowych lub perspektywicznych. Uderzy cię natomiast w nich harmonia zarówno w doborze barw, jak ułożeniu linii, brył; rozkładzie światła. Czynił to wszystko artysta z niejaką pasją, przypominając wirtuozą, który godzinami stała się jak najsłabiej i najwładziej ująć rokocowy wdzięk i uśmiech menueta lub gawotu mozartowskiego. Jest w tem coś z pasji cytryny, bez tej jednak przesady Meissonier'a, Czachórskiego lub Cellini'ego. Nasz artysta, zależnie od swoich celów kompozycyjnych, upraszcza, stylizuje, komponuje; barwom każe to przygasać, to rozbliśkać i zaszyć się jak na ogniu, albo układać się postusznie w gobelinowe zblakłe harmonie. Co najważniejsze to, że tego nakazu roli artystycznej słucha ręka, barwa, a nawet i model. Znak to niezawodny, że artysta tworzy-kieruje żywiołem swej sztuki, czyniąc z jej przemością potulne i postuszne stworzenie. Tworzy, bo świadomie uchyla wszystką przypadkowość, nie dopuszczając jednocześnie do żadnych niespodzianek, któreby go zaskoczyły czemś, czego nie zamierzał, do czego nie dążył, o to się nie starał. Skutkiem tego te wielostronne usiłowania artysty dostrzeżesz w każdym z jego obrazów, czy to w portrecie, czy krajobrazie; czy w kompozycji figuralnej. Może najbardziej typowym tej właśnie metody twórczej, przykładem, będzie por-

treć dziwnej istoty, posiadającej coś z Vesquerowskich lub Wajdel'owskich księżniczek, czy infantek. Na wielkim, czerwonym fotelu, pokrytym tkaniną o motywie szachownicy, siedzi karzełek-kobleta, ubrana w karmazyn zblakły, połyskujący, jakby dalekiem echem, zmatowanego starego złota, w poziockich pantofelkach na cienkich, dziwnie kokieteryjnych nóżkach. Twarz karzełka niesamowita z jakimś dziwnym uśmiechem, w którym igra ironja z zachwytem o lepsze. Gdzieś, obok czai się czarna kot, z podniesionym bajkowo ogonem do góry. I snąc ciekawia artystę ten nieposłedni model, bo wracał do niego jeszcze nieraz, coraz jednak inne akcentując w nim wartości artystyczne. Szukał za tem, mozolił się nad chwytaniem na gorącym uczynku pewnej, przypominającej rychłej, niż blask słońca po morskiej pianie rzeczywistości. A że to nie zadawała się wszystkimi swojami zdobyczami — bo niebawem wylizował się znów w tę bajeczną Beaudelaire'owską podróż z hasłem: „Au fond de l'Inconnu pour trouver du nouveau!“

I ten niepokój poszukiwacza własnych dróg, oto jedna z podstawowych cech twórczości Błockiego. O napięciu jego artystycznych tęsknot i pragnień może najlepiej świadczyć to, iż nie uczul się nigdy upojonym i zadowolonym z tego, co posiadał i zdobył. A przecież niezawodnie niejedną, na jego stanowiącym wyzniku, byłby zapałzył się w siebie, wgardziłwym wzrokiem potoczył dookoła i zaczął schlebzać odbiorcy — tworząc grzecznie i podług rozumienia tego, który lubi i może być potretowanym. Na tym manowcu ni razu nie spotkasz Błockiego, choć zwykli nim kroczyć niekiedy i najwięksi

(Dok. nast.)

Stan. Machniewicz.

kiem, a kierownictwa Warm. Kom. Pleb. to dziełem, że nie udało się nam jej dokończyć.

Gdyby to Niemcy byli wiedzieli, z jak słabą nieumiejętną i niedoświadczoną mają do czynienia organizacją polską, to doprawdy nie potrzebowaliby rzucać tych setek milionów, a może miliardów, w plebiscyt warmiński, mobilizować takiego aparatu agitacyjnego i wyłączać wszystkich sił. Gdyby wiedzieli, że przez cały zimy, wyjeżdżający samochodem codziennie z Kwilżynia, nie udaje się w powiaty, ale jedzie po natchnionych do Poznania i Warszawy, wtedy nie widzieliby tych cudów, których nigdy nie było.

Jesteśmy przekonani, że plebiscyt mógł być wygrany. Wygrać go mogliśmy w wrześniu, październiku, grudniu. Wtedy go "zarznięła" Warszawa. Nie teraz czas o tem pisać. Wygrać go mogliśmy wtedy, gdy "znawca Bałtyku", mecenas O., radził warszawskiemu komitetom nie wypłacać pieniędzy, ale zawiesić pracę agitacyjną tak długo, aż znajdzie się zbawca kompetentny, mający zaufanie u narodowej demokracji, a nie "radyzalizujący" w sposób socjalistyczny Warmii.

Podówczas potrzeba było kilkaset tysięcy marek a nie doszłaby była do skutku "arbeitsgemeinschaft" rękodzielnicza w tym komplecie, w którym widzieliśmy ją przy pracy, skupiająca wszystkie partie, aż do wyłączenia niezawisłych socjalistów.

Przypominam się tą korespondencją wszystkim czynnikom w Warszawie, prawdziwie ludowym, którym w wrześniu i listopadzie przedstawiałem stan rzeczy, którzy wspierali moje zabiegi, a widząc indyferentyzm warszawsko-poznański, w kamień przeklinali głupotę i złą wolę ludzi niestety wtedy stających o plebiscycie warmińskim.

Kto winien za plebiscyt przegrany?

Ano. Na terenach warmińskich, zwłaszcza nadwiślańskich, żadnej, a żadnej niema inteligencji. Agitacja polska musiała być stworzona. Stworzono ją z materiału tak niedostatecznego, że wogóle dziwić się trzeba, iż zbudowano Polaków w Małborku, Iławie; Saszu. Praca szła w najlepsze, aż do chwili wkroczenia Poznańczyków na teren. Wtedy zasnęła propaganda, pracowano do 6. (ni godzin) dłużej, powstało wspaniałe kasyno, powstały komisarze, dekrety i przejażdżki do Poznania i Warszawy. Powstały też insynuacje — a w krok za nimi denuncjacje, aż skończyło się nad nadużywaniu zaufania władz i — aresztowaniu na terytorjum polskiem ludzi, którzy w najgorszych chwilach największe położyli zasługi w pobudzaniu ludności, byli biali i sponiewierani, ale nie pochwalając taktyki księży, narazili się im.

Akcja plebiscytowa warmińska jest odstrasającym przykładem, jak nie winno się przeprowadzać plebiscytu. Już dzisiaj "Kurjer Poznański" bierze swych pułków w obronę i — insynuuje. Ano lepiej by było, gdyby prace Warm. Komitetu Plebisc., zwłaszcza ostatnich miesięcy pokryto milczeniem.

Dsk.-Affe

—o—

Akcja wojskowa posłów.

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

Warszawa, 10. lipca 1920.

W gmachu sejmowym odbyła się narada posłów, którzy zgłosili gotowość wstąpienia do wojska, z jenerałami Sosnkowskim i J. Hallerem. Gen. Haller przedstawił plan utworzenia specjalnego oddziału frontowego, złożonego z posłów, twierdząc, iż zrobi to bardzo dodatnie wrażenie tak wewnątrz kraju jak na froncie. Natomiast gen. Sosnkowski zaproponował użycie posłów do planowej i celowej propagandy wewnątrz kraju. Decyzja nie zapadła.

Na konwencji senjorów zapadnie uchwała, iż sejm z chwilą ukończenia swoich prac (z końcem tygodnia) oddaje się do dyspozycji władz wojskowych wedle ich uznania.

—o—

Pod broń!

Do mieszkańców wsi, miast i miasteczek wschodniej Małopolski

odzywa się związek stowarzyszeń pomocy dla żołnierza polskiego w sposób następujący:

Na wezwanie Naczelnego wodza, wszyscy, kto czuje po polsku chwyta za broń. I stają szeregi najlepszych, najdzielniejszych synów Polski, by pomóc tym, co już od blisko 2 lat pierwszą swoją zastaniają Ojczyznę naszą przed niebezpie-

czeństwami. „Wszystko dla frontu“ winno być dziś hasłem dla tych wszystkich, którym los nie pozwala spełnić szlachetnej roli obrońców Ojczyzny. Niech przycichną swary — niech złączy nas wszystkich jedna wielka praca „doraźna pomoc dla żołnierza na froncie“. Do was, ludu wiejski i mieszczański, a zwłaszcza kobiety polskie, zwracamy się z apelem: Stańcie wszystkie do pracy i łączcie wszędzie całą akcję pod hasłem „Wszystko dla frontu“. Zbierajcie wszystko przydatne żołnierzowi: płótno, bieliznę. Żołnierz polski, to wasz obrońca, w jego rękach wasz byt spokojny, on tylko może was uchronić przed niebezpieczeństwem bolszewickim. Gromadźcie fundusze, składając dobrowolny podatek obywatelski od okien. Składajcie dary ze zbioru pracowitych rąk waszych i stojcie z wiarą niezachwianą przy żołnierzu i Wodzu, a zwyciężymy, da Bóg!

Tej sprawie służy związek stowarzyszeń pod hasłem: „Wszystko dla frontu“, w skład którego weszły Czerwony Krzyż, Biały Krzyż, komitet obywatelski Polek (Liga kobiet), opieka nad żołnierzem polskim, koło pracy kobiet, T. S. L., Uniwersytet Ludowy, stowarzyszenie urzędniczek kolejowych.

Siedziba związku „Wszystko dla frontu“, Lwów plac Akademicki l. 1.

Wiążcie się na prowincji w takie same związki i wyścieżcie wszystkie siły, by chłopcy nasi na froncie w ciągu tygodnia odczuli, że my za nimi, dla nich pracujemy i o nich myślimy.

Organizujcie na miejscu gospody dla żołnierzy, czytelnie, żądajcie od kinoteatrów odpowiednich dla nich, a bezpłatnych wstępów, zaopatrzenie w odzienie, które jest niezbędne, a którego dostarczać nie jest obowiązana intendancja wojskowa, dbajcie o zdrowie i czystość żołnierza, który ma pójść na front. Idącego żegnajcie jak brata, syna, ojca, obrońcę, bohatera. Wysyłajcie podarki na front. Urządzajcie dochodowe przedsiębiorstwa i zbiórki co tydzień, dopóki nie zakończymy wojny, da Bóg, zwycięsko. Do pracy.

Odezwa do pocztowców.

Do wszystkich pracowników instytucji pocztowo-telegraficznej w Małopolsce!

Wiadomo Wam, że zmartwychwstała Ojczyzna, wzmagając się od półtora roku z otaczającymi ją zewsząd wrogami, znalazła się we wielkiej potrzebie, albowiem dziedziczny wróg-Moskwa, zebrawszy wszystkie swe siły, zagraża bytowi naszemu od wschodu i południa, podczas gdy zdradliwy Niemiec i Czech nastaje na nas od zachodu.

W tej przelomowej chwili wszyscy, którym miłość Ojczyzny nie jest cczą formułką, spieszą na apel Naczelnika państwa i Rady Obrony narodowej, by wedle sił dopomóc znękaną Ojczyznę do zwycięstwa i utrwalenia zagrożonego bytu.

Znając Wasz serdeczny patriotyzm, nie wątpię ani na chwilę, że się nie dacie wyprzedzić nikomu w służbie Ojczyzny, lecz że każdy z Was odda Jej to, na co go tylko stać.

Zdolni do broni zaciągną się bez zwłoki w szeregi armji ochotniczej, niezdolni do broni wyteżą wszystkie siły, by luki powstałe wskutek ubytku sił nie odbiły się ujemnie na toku służby, której sprawność, jak Wam wiadomo, podnosi bitność armji.

Wszelkie zgłoszenia będą mile widziane, nie powinien się to atoli dźać bez wiedzy przełożonej władzy, która przecież postarać się musi o zabezpieczenie toku służby.

Liczę na to, że zgłoszenia będą bardzo liczne i że pocztowcy zapiszą się chlubnie w szeregu obrońców sprawy ojczystej.

Prezydent: T. Bieniawski.

ODEZWA DO NAUCZYCIELSTWA SZKÓL LUDOWYCH

Do ogółu nauczycielstwa szkół ludowych wszelkich kategorii w Małopolsce.

Przeżywamy ciężkie dni próby! Od strony wschodniej wały w nasze rubieże bolszewicka nawała. Twarzą i nieustępliwie zmagają się z nią nasz bohaterski żołnierz. Z młodych swych piersi tworzy ochronny wał dla całości i bezpieczeństwa Rzeczypospolitej. Z pomocą czynną orężną spieszy mu całe społeczeństwo, zagrożone u podstaw swego bytu narodowego. Apel Rady obrony państwa, serdeczne wici: „Ojczyzna w niebezpieczeństwie!“ rozpała dusze, zespała i jednoczy, rodzi wspólny narodowy czyn. Powstają samo-

rzutnie ofiarne szeregi, tworzą się zastępy dobrowolnych ryocyzy świętej sprawy. Ochotnicze legje spieszą na zagrożony szaniec.

W tej chwili bolesnych przejść zwracam się do Was, wychowawcy, którzy wszczepiacie miłość czynną dla Ojczyzny — do Was, których hasła, zapalająca praca wychowały właśnie te hufce naszych młodych bohaterów, co dziś krwawią się w obronie wolności Polski, byście na równi z nimi wierność swym zasadom i sumieniu orężnym przypieczętowali dowodem. Wiedzą z pośród was odruchowo już to uczyniło. Nie czekając apelu, zaciągnęli się w szeregi żołnierzy.

Wierzę głęboko, bo świadom jestem Waszego gorącego patriotyzmu, że w tej poważnej potrzebie, w niebezpieczeństwie, w którym chwilowo znalazła się Ojczyzna nasza, staniecie wszyscy w karnym ordynku jej niezłomnych obrońców. Wasza gotowość ofiary dla ukochanej Ojczyzny przykładem żywym i serdeczną namową podziała na wieś, poruszy lud i pociągnęło go na ostateczny i zwycięski bój o wolność. Nauczyciele zaś niezdolni do broni na froncie nauczycielki, chętnie przyjmują zastępczo na swoje barki Waszą pracę codzienną i obowiązki pokojowe. Tem usilniej zajmą się szkołą, tem gorliwiej zaopiekują się osieroconą przez Was, da Bóg, na krótki czas, młodzieżą. A nadto troską serdeczną i umiłowaniem gorącym obejmą równocześnie zaspokojenie potrzeb naszego żołnierza na froncie.

Delegat ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego:

Sobiski.

UCHWAŁY TOWARZYSTWA UCZESTNIKÓW POWSTANIA Z R. 1863

W niedzielę, dnia 11 bm. odbyło się w lokalu własnym przy ul. Długosza we Lwowie zgromadzenie uczestników powstania 1863/4 r., na którym zapadły następujące uchwały:

I. Wszyscy uczestnicy powstania 1863/4 r., zgromadzeni w d. 11 lipca 1920, oświadczają gotowość wstąpienia do służby publicznej, jakiej w obecnej ciężkiej dla narodu chwili komenda armji ochotniczej lub innej organizacji o tym samym charakterze wy magać będą.

Upoważniają jednocześnie prezydium swego towarzystwa, aby po zasięgnięciu informacji u odpowiednich władz zawiadomiło każdego członka o przyjęciu jego usług i pouczyło go, jak sobie ma postąpić w razie objęcia obowiązków bądź w szeregach, lub też w służbie administracyjnej.

II. Poleca się prezydium towarzystwa, aby wezwało wszystkich swych członków czynnych, zamieszkałych poza Lwowem, do zastosowania się do powyższej uchwały, a nadto

III. odniosło się do Towarzystw Wzaj. Pomocy uczestn. powst. 1863/4 r. w Warszawie, Krakowie, Wilnie, Poznaniu i Lublinie z zawiadomieniem o postanowieniu wzięcia udziału w służbie narodowej, i wezwaniem, aby wszyscy członkowie tychże towarzystw, o ile są do tego uzdolnieni, do uchwał powyższych przystąpili i ich wykonaniem się zajęli.

Z IZBY ADWOKACKIEJ

Prezydium Izby adwokatów zawiadamia, że wszyscy adwokaci i kandydaci adwokatury oddani zostali na podstawie jednomyślnej uchwały plenum wydziału, powziętego na dniu 10 lipca 1920, do rozporządzenia Naczelnego Dowództwa, względnie tuż D. O. G.

Zarazem wzywa wszystkich, którzy już wstąpili do służby wojskowej, aby bezzwłocznie donieśli o tem do Izby, ul. Grodzickich 1.

Wydział Izby urzęduje w permanencji od 12'30 do 1'30 i od 7—8 godz. wieczorem, ul. Grodzickich 1.

INWALIDZI POLACY!

Ojczyzna nasza od chwili odzyskania wolności do dnia dzisiejszego w zmaganiu się z zewnętrznymi i wewnętrznymi wrogami powołała w szeregi najlepszych swych synów, jednakowoż wróg dotychczas nie pokonany i grozi nam zalew bolszewizmu, który pod fałszywymi hasłami gwałci najświętszą prawa ludzkości i kultury narodów.

Przeto wzywamy was wszystkich, którym dobro Ojczyzny leży na sercu, do jawienia się na wiecu, który odbędzie się 14 lipca o godz. 6 wieczorem w lokalu stowarzyszenia przy ul. Ochonek l. 1. — Prezydium: A. Maguder, przewodniczący; W. Stawarski, sekretarz; R. Szefka Harasimowicz.

—o—

ZWIĄZEK STRZELECKI wzywa wszystkich obywateli, którzy chcą objąć służbę obywatelską w mieście, do masowego wstępowania do Związku, który taką służbę organizuje. Lokale werbunkowe Związku Strzeleckiego: I. Komenda Związku Strzeleckiego ul. Ossolińskich 14, II. pl. od 9—1 i od 3—7, II. Dla kawalerzystów i artylerzystów: szkoła św. Anny od 10'30—1 i od 3—6. Kierownik ob. Huńka Stanisław, b. organizator I. oddz. „Wilków”. III. Firma „Sokolnicki i Włókninowski” ul. Trybunańska od 9—1 i od 4—5. IV. Szkoła Staszycza żeńska, Podwale, od 4—7. V. Szkoła Konarskiego, ul. Leona Sapiehy, od 9—1 i od 3—6. VI. Szkoła św. Elżbiety ul. Złotona, od 9—1 i od 3—6.

Tymczasowym komendantem na okręg Sądowej Wiszni został zamianowany ob. Torski Rudolf

Komenda Związku Strzeleckiego na wschodnią Małopolskę wzywa kobiety, byłe członkinie Związku Strzeleckiego, jak i te, które się do Związku zgłosiły, by dnia 15 b. m. (czwartek), o godzinie 6 wieczorem, stawily się na zbiórkę w lokalu stowarzyszenia Skala, ul. Mickiewicza 28.

Po za tem wzywa się wszystkie zdadne do pracy kobiety do zapisywania się do Związku.

Rtm. **KRYNICKI TADEUSZ** objął dowództwo jazdy przy detachment rtm. Abrahama.

Koszary chwilowo mieszczą się w szkole Sobieskiego. I. brama, II. piętro przy ul. Zamarstynowskiej.

Z TOWARZYSTWA WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ W KRAKOWIE

Wskutek apelu Naczelnika Państwa i Rady obrony narodowej do obywateli Rzeczypospolitej urzędniczy lwowskiej reprezentacji krakowskiego Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń przystąpili gremjalnie, bez różnicy płci i wieku do Legji Ochotniczej i równocześnie zakupili pożyczkę odrodzenia na kwotę mk. 190 tysięcy.

Do członków b. P. O. W.

Wszyscy członkowie b. polskiej organizacji wojskowej, bez względu na swe zgłoszenie w innych oddziałach ochotniczych zameldują się w Komendzie placu P. O. W. ul. Krasickich l. 1, 14-go lipca (w środę) o godz. 10 rano.

Artylerzyści ochotnicy nie będący w wieku poborowym mają się zgłaszać do dowództwa artylerji M. O. A. O. pułk Śniadowskiego przy ul. Zamarstynowskiej l. 7.

Wydział związku adwokatów polskich przypomina, że dnia 14 lipca br. we środę o godzinie 6'30 wieczorem odbędzie się w lokalu związku ogólne zebranie członków związku, którego celem jest poparcie subskrypcji pożyczki Odrodzenia i omówienie sposobu wykonania uchwały wydziału z dnia 5 lipca br., postanawiającej oddanie członków związku do dyspozycji Dowództwa wojskowego, w myśl odezwy Naczelnika państwa, wreszcie sprawa bezpłatnej pomocy prawnej dla inwalidów wojskowych. Uprasza się o niezawodne przybycie.

Wzywam wszystkie kobiety, które służyły w mojej sekcji P. O. W. w 1917/18 r. do natychmiastowego jawienia się w Komendzie żeńskiego oddziału P. O. W. ul. Sodowa 2, w godzinach urzędowych od 9—1 i od 3—6. Janina Wicher Gibowska, kom. oddz. żeńsk. P. O. W.

Tow. „Ochrony Ziemi Polskiej” we Lwowie zajmuje się zbiórką po domach białizny, mydła i pieniędzy na cele naszej armji. Wszelkie ofiary i datki przyjmuje się nadto w biurze Tow. Ochrony Ziemi Polskiej we Lwowie przy ul. Legionów l. 3, w godzinie od 11—1 i od 5—7 popołudniu.

Żydzi w obronie Polski.

Z inicjatywy żyd. klubu mieszczańskiego odbyło się 12. bm. zebranie żyd. kupców, przemysłowców i rękodzielników pod przewodnictwem r. Chajesa. Na zebranie to przybyło też wielu radnych żyd. i przedstawicieli żyd. organizacji. Wiceprezydent dr. Schleicher podniósł, że czas najwyższy, by żydzi czyniami i krwią zadokumen-

towali swą przynależność do Polski, poczem przyjęto jednomyślnie następującą rezolucję:

W chwili dla państwa polskiego groźnej, zydowscy kupcy, przemysłowcy i rękodzielnicy solidaryzując się z całym społeczeństwem, wzywają współwyznawców do czynu. Niechaj w tej historycznej chwili nie zabraknie nikogo z nas u boku innych warstw przygotowujących się do obrony kraju. Młódzież musi chwycić za broń, a starsi zaciągnąć się w szeregi pomocnicze i złożyć daninę pracy i mienia. Dajmy dowody, że równych żądając praw, równe na siebie wzięliśmy obowiązki. Do czynu!

Zarządzona na miejscu subskrypcja na cele obrony państwa przyniosła 300.000 mkp. do dyspozycji lwowskiego DOG.

Uchwalono następnie ogłosić odezwę do żydów, utworzyć lokale werbunkowe, do Legji Ochotniczej i rozpocząć zbiórkę wśród żydów.

Warszawska żydowska gmina wyznaniowa ogłosiła następującą odezwę do żydów:

„Wybiła ciężka godzina. Wróg wschodni, którego dłoń ciężka Polska odczuwała w ciągu stu z górą lat, znów stanął u wierze i kraju chcąc je wywalić i ziemię naszą zwyczajem swoim zniszczyć w ogniu i utopić we krwi. W ciężkiej tej godzinie świętym nakazem dla wszystkich nas jest wziąć broń do ręki i oddać się pod rozkazy Naczelnego Wodza. Tak czynili ongi w Ziemi obiecanej, tak czynili na ziemi tej w latach powstań przodkowie nasi tak uczynili bracia nasi w krajach koalicji, tak uczynimy dziś i my, — młodzi i starzy! Czynem wspólnym da Bóg ciemność wschodniego odeprzemy. Do broni!”

Przemysł (Pat). Związek kół młodzieży polskiej im. pułk. Berka Jorełowicza (Kóło przemyskie) wydał odezwę wzywającą całą młodzież zydowską do wstępowania w szeregi armji ochotniczej.

GŁOS MIESZCZAŃSTWA ŻYD. WE LWOWIE.

W sali Żyd. Klubu Mieszczańskiego odbyło się wczoraj zebranie kupców, przemysłowców i rękodzielników żyd. w sprawie udziału ludności żydowskiej w obronie zagrożonego państwa polskiego. — Przewodniczył bankier Chajes. Na zebranie przybyło także kilkunastu radnych żydowskich. Po przemówieniach wiceprez. Schleichera, radnego Chajesa i innych uchwalono następującą rezolucję: W chwili dla państwa polskiego groźnej, mieszczaństwo żydowskie miasta Lwowa, solidaryzując się z całym społeczeństwem, wzywa współwyznawców do czynu. Niechaj w tej historycznej chwili nie zabraknie nikogo z nas u boku innych warstw, przygotowujących się do obrony kraju. Młódzież musi chwycić za broń, a starsi zaciągnąć się w szeregi pomocnicze i złożyć daninę pracy i mienia. Dajmy dowody, że równych żądając praw, równe na siebie wzięliśmy obowiązki. Do czynu!

Po uchwaleniu tej rezolucji wybrano komisję dla ułożenia odezwy, oraz komisję werbunkową i agitacyjną. Następnie uchwalono zebrać znaczniejszą kwotę na cele wojskowe. Zebrani złożyli natychmiast do rąk przewodniczącego około ćwierć miliona marek. Dalsza akcja jest w toku.

Kasyno i Kóło lit. art.

Wydział Kasyna i Kóło lit. art. uchwalił wczoraj subskrybować 200.000 mkp. na pożyczkę państwową i 1.000 mkp. na cele „Wszystko dla frontu”. Nadto uchwalono celem ulżenia losu przymusowym uchodźcom ze wschodu oddać na ich użytek czytelnię, restaurację, a względnie z pomocą komitetu pań urzędzić dla uchodźców wydawanie specjalnych obiadów. Do komisji mającej się zająć zorganizowaniem tej akcji powołano wnioskodawcę r. Lubienieckiego, wiceprez. Kamińskiego, dra Kulikowskiego, Reindla i Traczewskiego. Celem zebrania potrzebnej ilości nakryć, Kasyno i Kóło lit. art. prosi swoich członków, aby każdy z nich bezpłatnie na ten cel ofiarował 2 talerzy, nóż, widelec i łyżkę.

Kraków w obronie państwa.

Kraków. (PAT.) Prezydium m. Krakowa oraz wszystkie stronnictwa polityczne bez wyjątku wydały wspólną odezwę, w której nawołują młodzież do spieszenia do szeregów a starszych zaś do zastępowania młodszych w służbie wojskowej.

Kraków. (PAT.) Profesorowie i nauczyciele szkół średnich uchwalili oddać się bezwzględnie do dyspozycji D. O. G.

Krak. Towarzystwo wzaj ubezpie. deklarowało milion marek na cele obrony państwa.

Do armji ochotniczej.

Płock (Pat). Formuje się pułk jazdy armji ochotniczej im. gen. Hallera. Powiat płocki ofiarował dla armji 300 koni, które onegdaj odtransportowano do Modlina.

Fabryki w Sosnowcu na obronę państwa.

Sosnowiec. (Pat). Ogół pracowników Towarzystwa akcyjnego sosnowickich fabryk rur i żelaza w Sosnowcu na ogólnym zebraniu dnia 10. bm. uchwalili:

1) Oddać się do rozporządzenia Rady obrony państwa;

2) Ci pracownicy, którzy bezpośrednio do kwater wojskowych zaliczeni nie zostaną ofiarowują do rozporządzenia Rady obrony państwa 2 godziny pracy dziennie dla zastąpienia osób powołanych do szeregów;

3) Ofiarować środki pieniężne we formie obowiązuje każdego z pracowników opodatkowania od 5 proc. do 15 proc., stosownie do wysokości otrzymywanego wynagrodzenia.

Sosnowiec. (Pat). Zarząd Towarzystwa akcyjnego sosnowickich fabryk rur i żelaza ofiarował na pożyczkę odrodzenia 1,600.000 marek. Pracownicy towarzystwa zdeklarowali na ten sam cel około 100.000 marek.

Biuro lwowskie towarzystwa Kółek rolniczych

(lwowska delegacja MTR) prowadzi akcję agitacyjno-werbunkową na rzecz małopolskich oddziałów armji ochotniczej i OLO. Ponieważ ilość własnych prelegentów jest zbyt szczupła, przeto upraszam wszystkie osoby obeznane z pracą agitacyjną na wsi i w małych miasteczkach, a mogące na kilka dni wyjechać na prowincję, by zechciały zgłosić się w biurze Kółek rolniczych, ul. Mickiewicza l. 26, I piętro, w czasie między godziną 9 a 1 i 4 a 6 po południu.

Ponieważ codziennie potrzeba wysyłać znaczną ilość odezwy, instrukcji agitacyjno-werbunkowych na prowincję, a biuro Kółek rolniczych nie może nadać z powielaniem pism potrzebnych, przeto upraszam urzędy, instytucje publiczne i prywatne, posiadające cyklostyle, by zechciały ofiarować swą pomoc. Jan Wasung.

Nie ma dotąd mowy o ewakuacji Wilna.

Wilno. (Pat) Wobec pojawienia się pogłoski o bliskiej ewakuacji urzędów państwowych z Wilna, należy stwierdzić, że o ewakuacji urzędów zarządu cywilnego ziem wschodnich z Wilna dotąd nie ma mowy. Zarządzono jedynie pewne ułatwienia przy wyjeździe rodzin urzędników. Również banki wileńskie i oddział PKKP pozostają w Wilnie i są czynne.

Rozkaz komisarza generalnego Osmałowskiego.

Warszawa. (Pat) Komisarz generalny J. Osmałowski wydał rozkaz do wszystkich urzędów zarządu cywilnego ziem wschodnich następującej treści:

W ciężkiej chwili, jaką przeżywamy, wydaję do wszystkich obywateli kraju rozkaz wzmożonej pracy. Obowiązek ten w pierwszym rzędzie spada na urzędników. Wszelkie przedwczesne opuszczanie urzędów jest nie tylko bezpodstawne, lecz dezorganizuje aparat administracyjny, wprowadza chaos i hamuje normalny bieg życia. Pod odpowiedzialnością kierowników poszczególnych urzędów zakazuje tego rodzaju postępowania, a do winnych zastosuje najsurowsze represje. Rozkazuję wszystkim w dalszym ciągu trwać na swoich stanowiskach i ze wzmożoną intensywnością wykonywać zlecenia swoich zwierzchników, którzy godnym zachowaniem się i rozważą mają dać przykład obywatelskiego stanowiska.

Walki na całym froncie.

Warszawa. (Pat) Komunikat sztabu generalnego z 13 bm.

Na północny-wschód od Wilna oddziały nasze, pod silnym naporem przeciwnika, cofnęły się na południe od rzeki Wilejki. Nieprzyjacieli zajęli Michałiszki. Silna grupa nieprzyjacielska zajęła po zaciętej walce Mołodeczno, a następnie, kontynuując swój atak wzdłuż linii kolejowej Mołodeczno-Wilno i Mołodeczno-Lida, w pierwszym kierunku doszła do Smorgonia, w drugim do Listopadów. Obecnie na tej linii trwają zacięte walki. Nadzwyczajne bohaterstwo w odpięciu tych zajadłych ataków bolszewickich wykazały wczoraj oddziały dywizji litewsko-białoruskiej.

Na wschód od linii Kojdanów-Słuch odwrót nasz odbywa się planowo.

Na Polesiu, na północ od toru kolejowego, w rejonie Babincz-Michedowicz i Bobrów, były tyne strażnice naszych kolumn odwrotowych kilkakrotnie atakowane przez piechotę i kawalerję nieprzyjacielską. Ataki te odparto.

Pociąg pancerny „Piłsudczyk“ patrolując na

linii kolejowej Łuniniec-Sarny rozpedził oddziały bolszewickie na wysokości mostu kolejowego na Słuczy. Zarazem wziął on znaczną zdobycz wojenną w postaci materiału taborowego, kuchni polowych, pontonów i prowiantów.

Na odcinku Styru spokój. Dnia 12. bm. po bohaterskiej obronie załoga nasza opuściła Dubno i wycofała się na południe i zachód. Nieprzyjacieli obsadził tę miejscowość znacznymi siłami i wysłał patrole konne w kierunku zachodnim.

Zaciekle ataki nieprzyjacielskie na Kamieniec zostały odparte przez oddziały 18 dywizji piechoty.

Na wschód od Podwoleczysk i na północ od Satanowa odparto energiczne ataki, przyczem oddziały nasze zdobyły trzy karabiny maszynowe, 1000 karabinów ręcznych i wzięły jeńców.

Oddziały armji ukraińskiej pomyślnie odparły ataki bolszewickie na Kamieniec Podolski i stację kolejową Balin.

Pierwszy zastępca szefa sztabu generalnego **Kuliński**, generał-podporucznik.

Wyjazd Naczelnika Państwa na front.

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

Warszawa, 10. lipca 1920.

Naczelnik Państwa wyjechał na front. Przed wy-

jazdem odbył przeszło godzinną konferencję z posłami Witosem i Ratajem.

Poch dodaje nam otuchy.

Warszawa. (Pat) „Kurjer Poranny“ podaje wywiad swego korespondenta z marszałkiem Fochem tej treści:

Proszę doradzać swojemu narodowi, by się łączyli i bardziej jednoczyli. Trzeba pamiętać o tem, że gdy buduje się dom, gromadzi się materiał, i że trzeba go szukać także i w oddaleniu. Nie mogę wam czynić formalnych obietnic w imieniu całej koalicji. Pomoże się wam i idzie się razem z wami i wy powinniście iść razem z koalicją. Działajcie tylko, działajcie dalej (allez! allez!). Zwycięzycie, byle tylko cały naród zabrał się do tego. Miejcie dobrą nadzieję, zwycięży się wspólnie!

POLSKA OCZEKUJE OD KOALICJI DOSTARCZENIA AMUNICJI.

Paryż. (Pat.). P. Patek oświadczył korespondentowi „Independence Belge“, że Polska oczekuje od państw koalicji dostarczenia amunicji, oraz okazania sympatii. Wewnętrzna sytuacja państwa polskiego jest znakomita.

PROWIZORYCZNY WYNIK GŁOSOWANIA W WARMII I NA MAZURACH.

Warszawa. (Pat.). Wydział prasowy ministerstwa spraw zagranicznych komunikuje: Prowizoryczny wynik głosowania, przeprowadzonego dnia 11 lipca br. na terenach plebiscytowych w Warmii i na Mazurach: Na mazurach rezultaty znane są dotychczas w 1661 okręgach, z których 1652 opowiedziały się za Niemcami, a 9 za Polską, w tej liczbie powiat ostrowski. Głosów oddano ogółem 861.063, z czego 358.655, t. j. 97 i pół proc. za Niemcami a 7408 t. j. 2 i pół proc. za Polską. W powiatach nadwiślańskich padło ogółem głosów 91.634, t. j. 92 proc. za Niemcami, a 7.682, czyli 8 proc. za Polską. Już z powyższych cyfr wynika, że udział Polaków w głosowaniu był wprost minimalny, a wogóle śmieśniewnie niski odsetek głosów oddanych za Polską, nie odpowiadający nawet w przybliżeniu cyfrowi stosunku obu narodów, zamieszkałych w Warmii i na Mazurach, jest tylko logicznym następstwem nieuwzględnienia słusznych żądań Polski o odroczenie plebiscytu aż do czasu, gdy ludność polska wolna od wszelkiej presji i teroru, będzie mogła wypowiedzieć swoją wolę w tak ważnej sprawie, jak przynależność kraju do jednego lub drugiego państwa. Tymczasem plebiscyt przeprowadzono w warunkach uniemożliwiających swobodę głosowania, gdyż cały teren jest w rękach władz niemieckich, które popierały wszelkimi siłami agitację niemiecką, uniemożliwiając rozwijanie się propagandy polskiej. Napływ ogromny osób nadstawnych z Niemiec, jako uprawnionych do głosowania z tego jedynie powodu że się urodzili na terenie plebiscytowym, stosowany przez Niemców w sposób najbezwzględniejszy, mu-

siał doprowadzić do abstynencji Polaków od głosowania. Należy stwierdzić cały szereg faktów fałszowania wyników głosowania, co było Niemcom ułatwione wskutek nieobecności polskich członków komisji gminnych, których do lokali wyborczych nie dopuszczano. Rząd polski jeszcze przed terminem plebiscytowym oświadczył u rady ambasadorów, że głosowanie odbyte w tych warunkach nie może być uważane za zgodne z istotną wolą ludności; a tem samem nie odpowiada intencjom traktatu wersalskiego.

BOLSZEWICY PROPONUJĄ RUMUNJI POKÓJ.

Bukareszt. (Pat.). Urzędowo podają, że ministrowie zebrań. p. Take Jonescu odczytał na posiedzeniu rady ministrów nowy telegram rządu sowieckiego, w którym rząd rosyjski proponuje ponownie Rumunii pokój, a zarazem oświadcza gotowość nawiązania pertraktacji w sprawie wymiany jeńców.

ANGLIA KAPTUJE NIEMCY.

Niemcy. Radjo. (Pat.). Hamburgskie koło żeglugańskie komunikuje, że rząd angielski zamierza większą część statków niemieckich, otrzymanych tytułem rekompensaty za okręty zatopione w Seappa Flow sprzedać rządowi niemieckiemu. Propozycja w tym kierunku wyszła ze strony Anglii

Obrady Sejmu.

Sprawa płac urzędniczych.

Warszawa. (Pat.). Dzisiejsze 162 posiedzenie Sejmu rozpoczęło się o godz. 4:30. Po odczytaniu szeregu interpelacji, przystąpiono do trzeciego czytania ustawy o **skłatach akademickich**. Przyjęto kilka drobnych poprawek p. Rataja (lud.), poczem z kilku jeszcze poprawkami przyjęto całą ustawę w trzecim czytaniu.

Następnie przystąpiono do ustawy o **uposażeniu urzędników państwowych**.

Po dyskusji przystąpiono do głosowania. Przyjęto artykuł dotyczący zasadniczych płac od 1—12 stopnia, a mianowicie: 5000, 4500; 3800; 3200; 2600; 2100, 1600, 1300; 1100; 800; 600; 450. Uchwalono artykuł, który postanawia, że tytułem dodatku za wysługę lat urzędnik stały pobiera za każdy rok 2 i pół procent pobieranej w danej chwili płacy zasadniczej. Za studia wyższe załącza się 5 proc. płacy zasadniczej za każdy rok służby. Dodatek ten nie może przekroczyć 20 proc. płacy zasadniczej. — Uposażenie urzędnika składa się oprócz płacy zasadniczej i dodatku za wysługę lat także z dodatku drożyznianego, podzielonego na cztery grupy, we-

dną stosunków rodzinnych. Dodatek ten oblicza się według mnożnej, która pomnaża się w miarę schodzenia do niższych stopni służbowych. Mnożna powiększa się dla małej rodziny o 4 jednostki, dla średniej o 7 jednostek, dla dużej o 10 jednostek. Zasadnicze płace miesięczne są stosownie do 9 stopni następujące: 350, 400, 450; 500; 550; 600; 650; 700 i 800. Oprócz tego otrzymują dodatek drożyzniany.

Sejm zajął na wczorajszym posiedzeniu ustawę o placach urzędników państwa. Następne posiedzenie dziś o godz. 4 popołudniu.

Rocznica zwycięstwa pod Grunwaldem.

Prawdziwie wyjątkowej chwili obchodzi naród polski obecną rocznicę zwycięstwa pod Grunwaldem. Jesteśmy świadkami powtarzania się historii. Jak przed wiekami ciągnie odwieczny wróg nasz na zawojowanie naszej ziemi. I znowu stoimy osamotnieni, skazani na samych siebie. Ale nie przejmujemy serc naszych trwoga. Zwycięstwo grunwaldzkie uczyniło nas narodem wielkim, potężnym, ono postawiło podwaliny pod świetność Polski Jagiellonów. Śmiertelny cios wroga, zamiast nas zabić, zahartował tylko pierś polską, uczynił z nas naród zwycięski. Obecne zakusy bolszewickie musi spotkać los analogiczny. Wskrzyszona pod innymi sztandarami przemoc krwawych carów wyrwała wszystkie siły naszego narodu. Dziś wszyscy jednoczymy się w obronie zagrożonej ojczyzny; szeregi ochotników, niesłychana ofiarność społeczeństwa stwierdzają niespożytą naszą żywotność. Wróg musi być pokonany, bo żyje w nas tradycja epoki grunwaldzkiej, a co więcej, możemy już dziś przewidzieć, że wielka ofenzywa bolszewicka dokonana dzieła ostatecznego zjednoczenia Polski, uczyni z nas naród skonsolidowany i potężny.

Kronika.

KALENDARZYK.

Dziś rz. kat. Bonawentury; gr. kat. Kosmy i D. Jutro rz. kat. Rozesłanie Ap.; gr. kat. Położ. Rzyzy Boh. Wschód słońca 4:07, zachód 8:07.

We Lwowie.

— Z okazji uroczystości narodowego święta francuskiego odbędzie się we środę, 14 b. m., o godz. 9 rano, uroczyste nabożeństwo w kościele katedralnym, poczem przyjdum miasta złoży na ręce misji francuskiej życzenia dla narodu francuskiego.

— **Zbiórka uliczna.** Dziś od godz. 10 rano rozpocznie się zbiórka uliczna na rzecz „Wszystko dla frontu!“. Panie, które zgłosiły się do pracy, zechcą jawić się o godz. 10 rano w lokalu przy pl. Akademickim l. 1, gdzie otrzymają legitymacje, puszki i odznaki.

— **Posiedzenie rady przybocznej** generalnego delegata rządu odbędzie się we Lwowie dnia 28 lipca b. r.

— **Hojny dar.** Bank rolniczy ofiarował do dyspozycji pułkownika brygadiera Maczyńskiego 100.000 marek.

— **Dzieci na wieś.** Uczniowie szkoły św. Antoniego, nie przeznaczeni do Poznańskiego, mają się jawić we środę, 14 b. m., o godzinie 10 rano, w swej szkole.

Uczniowie szkoły ćwiczeń seminarjum męskiego mają się jawić dnia 14 b. m., we środę, o godz. 5 pop. w swej szkole.

Wszyscy uczniowie szkół średnich zgłoszeni na kolonję zjawiają się we czwartek 15. lipca o godzinie 9 rano w filji VIII. gimn. (gmach Bernardynów).

— **Kradzież w pociągu.** Czek na 20.000 mk. skradziono w pociągu Janowi Zatwarskiemu, na linii Chyrów-Lwów.

— **Nieostrożne strzelanie.** Wczoraj po godz. 10 wieczorem została raniona w nogę p. N. N. która wyszła na balkon swojego mieszkania w domu przy ul. Zielonej l. 3.

TEATR ART.-LITER. „CASINO DE PARIS“, ul. Rejtana 3. — Zupełnie nowy program z Michałowskim, Wandyczową, Ochrymowiczem oraz innymi. Farsa w 1 akcie „Bongout“. Początek o g. 8-mej.

Rozwój przemysłu kilimkarskiego.

Ekspansja, zdążająca do podniesienia przemysłu domowego w Polsce, nie ominęła także kilimkarstwa, które może najwięcej ucierpiało od zniszczeń wojennych, a wytwórczością swą, bajecznymi wzorami wzbudzało rosnące wciąż zainteresowanie tak w kraju, jak również i zagranicą. Wspaniałe rezultaty, jakie przyniosły przemysłowi koszykarskiemu stworzenie Syndykatu Koszykarskiego, który zcentralizował w swem łonie niemal całą polską produkcję w tej dziedzinie i wytworzył potężny dział eksportu zagranicznego, zachęciły Krajowy Związek Przemysłowy, będący inicjatorem Syndykatu Koszykarskiego, do podjęcia prac nad przebudową przemysłu kilimkarskiego w Małopolsce.

Od początku r. 1917 do obecnej chwili trwało gromadzenie wzorów, których wspaniała kolekcja, tworząca obecnie bezcenną wartość, znajduje się w posiadaniu Krajowego Związku Przemysłowego. Pracę tę kontynuuje dalej Krajowy Związek Przemysłowy, kopjowanie wzorów odbywa się ciągle i będzie widomym świadectwem kultury polskiej, znachodzącej pełne odzwierciedlenie w tej gałęzi artystycznego przemysłu.

Nieuchronna w domowym przemyśle fala przeobrażenia sięgała i tutaj, nie wystarczała bowiem dotychczasowa forma nakładcza. Przemysł ten wymagał ufabrycznienia i centralizacji tak produkcji samej, jak niemniej stworzenia dla niej zdrowej formy handlowej, odpowiadającej rozwojowi produkcji i popytowi zagranicznemu.

Za inicjatywą i współudziałem Krajowego Związku Przemysłowego powstała we Lwowie, przy ul. Janowskiej l. 32, wielka fabryka kilimkarska, posiadająca celowo urządzonego nowego, żelazno-betonowego gmach z parcelami, pozwalającymi na rozszerzenie fabryki. Gmach ten obejmuje 12 jasných hal z dobrą wentylacją, elektrycznym oświetleniem, centralnym ogrzewaniem i windami elektrycznymi, łączącymi wszystkie piętra wraz z piwnicami. Na razie stanie tam 150 wielkich krosien, zatrudniających przy samem tkaniu 300 zawodowych kilimkarek, o których dalszem kształceniu nie zapomina kierownictwo zakładu, powierzone inż. Langerowi, który objął dział techniczny i Dyr. Kacprowskiemu, kierownikowi artystycznemu tego przedsiębiorstwa.

Wchodząc do gmachu fabrycznego, widzimy olbrzymią kotłownię wraz z betonowym zbiornikiem na ropę, która służy do ogrzewania kotłowni, gdyż inne urządzenia maszynowe korzystają z prądu elektrowni miejskiej. W sąsiedniej hali umieszczony jest wielki aparat, służący do odkurzenia wełny, wraz z ekshaustorem, wchłaniającym kurz, gromadzący się w tym aparacie, a obok tej hali mieszczą się mokre pralnie. W sąsiedniej hali umieszczona jest wirówka, służąca do osuszenia wełny, jak niemniej kalander przeznaczony do prasowania kilimów. W dalszych halach ustawiono aparaty służące do odtuszczania wełny, oraz dziesiątki kadzi drewnianych i miedzianych, służących do farbowania wełny, której większe zapasy dostarczała krajowa wytwórnia w Rakszawie. W jednym z dalszych hal pomieszczony został dział artystyczny, gdzie pracuje pod kierownictwem Dyr. Kacprowskiego personal, złożony z absolwentek szkoły przemysłowej, które poświęciły się temu działowi produkcji artystycznej.

Wszystkie wielkie hale, znajdujące się na piętrach, przeznaczone są na tkalnie kilimów, na magazyny półfabrykatów, garderoby dla personalu i t. p. Dzięki uprzejmości Dyrekcji oglądaliśmy, poza olbrzymią kolekcją kopjowanych wzorów, także kilkadziesiąt przepięknych kilimów, własnej produkcji, odznaczających się umiejętnym doborem barw i artystycznym wykonaniem.

Jak widzimy, niemal wszystkie czynniki przemysłu domowego ulegają przeobrażeniu, gdyż przykład syndykalizacji koszykarstwa, rozwiązany dzięki współpracy Krajowego Związku Przemysłowego i znakomitemu kierownictwu Dyr. Jana Szczańskiego, zachęciły do dalszej pracy w tym kierunku. Te same czynniki zajęły się gorąco przeobrażeniem przemysłu drzewnego w Kalwarji, który połączony z kilkoma obiektami państwowymi, ulegnie syndykalizacji, oraz przemysłu żelaznego w Sulkowicach i Świątnikach, domagających się już od szeregu lat ufabrycznienia.

Fabryka kilimów we Lwowie oparta będzie, jak słyszymy, na kapitale udziałowym siedmiu mi-

lionów marek, w czem Krajowy Związek Przemysłowy partycypuje z kwotą 4,000,000.— Dla działu tego utworzona będzie osobna spółka z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą „Fabryka kilimów i makat we Lwowie“, która zapewne niebawem przelonią, zostanie w towarzystwo akcyjne. Krajowemu Związkowi Przemysłowemu należy się szczerze uznanie za podjęcie żmudnych prac popierania przemysłu ludowego, domowego i artystycznego i szczerze życzenia podobnych rezultatów, jak te, jakie osiągnął w rozwoju koszykarstwa.

R. W.

Komunikaty.

Małopolski ZWIĄZEK BANKÓW

uchwalił na swem plenarnem posiedzeniu, odbytem dnia 11. lipca b. r. przy współudziale wszystkich instytucyj finansowych naszego miasta — ze względu na powołanie pod broń i ochotnicze odejście do służby wojskowej w obronie Ojczyzny znacznej części personalu bankowego

ograniczyć czas urzędowania dla publiczności do czterech dni w tygodniu.

Począwszy od dnia 15. lipca br. aż do odwołania, wszystkie banki we Lwowie otwarte będą dla publiczności tylko w poniedziałki, środy, piątki i soboty.

Oddział dla przyjmowania subskrypcji na Polską Pożyczkę Odrodzenia otwarty będzie codziennie bez zmiany. 4752

XVII. B. DEPARTAMENT MAGISTRATU.

LB. 1702/20. We Lwowie, 13. lipca 1920 r.

Mączne karty chlebowe.

Wzywa się P. T. Kupców rejonowych, jakoteż Pp. Kierowników konsumów, aby zwrócili dnia 15. lipca 1920 r. (tj. we czwartek) w godzinach popołudniowych a mianowicie od 5 do 7-mej XVII. B. Departamentowi Magtu ul. Piekarska l. 11, karty chlebowo-mączne niebieskie, opiewające na okres czterech tygodni tj. od 16/6 1920 r. do 13/7 1920 r.

Karty chlebowo-mączne należy oddać w pakietach należycie związanych, dokładnie deklarowanych, nadto w każdym pakiecie muszą być odcinki z każdego tygodnia osobno setkami ułożone i związane.

Nie oddanie kart w wyznaczonym powyżej terminie karane będzie wysoką grzywną a nadto połącznionie za sobą utratę prawa rejonowej sprzedaży.

Jubileusz gimnazjum polskiego w Cieszynie.

Z Cieszyna donoszą:

Na zjazd zjechali byli wychowankowie gimnazjum niezwykle licznie, tak mieszkający na Śląsku, jako też z poza granic Śląska, z innych ziem polskich.

W niedzielę wieczorem przed pięknie przystrojonym i iluminowanym gmachem gimnazjum zebrały się liczne tłumy, do których przemówił ks. Brzuska.

D. 5 bm. odbyły się okolicznościowe nabożeństwa w kościołach. W kościele katolickim uroczystą mszę odprawił ks. Londzin, a kazanie wygłosił ks. Gałuszka. W kościele ewangelickim nabożeństwo odprawił ks. senior Michejda. Po nabożeństwie w wielka sala w gimnazjum wypełniła się szczerze uczestnikami zjazdu i zaproszonymi gośćmi, wśród których znajdował się też były dyrektor zakładu p. Winkowski.

Do zebranych przemówił dyrektor gimnazjum polskiego p. Popiołek. Podniósł, że w usiłowanjach o założenie i utrwalenie bytu gimnazjum cieszyńskiego Macierz szkolną wspierało całe społeczeństwo polskie, a w szczególności ludzie tej miary, co Hassewicz, Sienkiewicz i Osuchowski. Z tej trójcy żyje dziś jeszcze tylko mecenas Antoni Osuchowski, który właśnie nadesłał dziś z okazji jubileuszu gimnazjum 300.000 mk. dla Macierzy na rzecz szkolnictwa polskiego na Śląsku. W dowód wdzięczności dyrekcja zakładu postanowiła polskiemu gimnazjum w Cieszynie nadać nazwę gimnazjum imienia Antoniego Osuchowskiego.

Po dyrektorze p. Popiołku imieniem wychowanków przemówił ks. Grzm, poczem zebrani udali się na wspólny obiad do „Domu Narodowego“. Podczas tego zebrania wygłoszono szereg patriotycznych przemówień toastowych. Pięścią studencką „Gaudemus igitur“ zakończono zebranie.

Po zebraniu odbyła się wspólna fotografia, a wieczorem przedstawienie w teatrze i szereg koleżeńskich zebrań poszczególnych roczników. W czasie uroczystości byli wychowankowie złożyli poważniejsze kwoty na rzecz Macierzy szkolnej.

Święto Verdun.

Dnia 23 czerwca b. r. święciła Francja cała zasługi i bohaterstwo miasta Verdun, o które rozbiły się ostatnie nadzieje Niemiec.

W miesiącach lutym, marcu, maju i czerwcu 1916 roku Niemcy, głodne zwycięstwa za wszelką cenę, wyteżyły wszystkie siły swoje, by zdobyć ową bramę w głąb kraju. Do dziś walkom owym zostało imię „walki olbrzymów“. Wszystkie materialne wysiłki Niemiec rozbiły się o hasło bohaterów francuskich: „On ne passe pas“. Miesiącami walcząc w błocie po ramiona, wojska francuskie, ożywione świadomością niebezpieczeństwa, gotowością ofiar i wolą niezłomną zwycięstwa, odparowały ataki mas niemieckich, które szły tłumem, na zgubę i śmierć pędzone, mimo wszelką materialną i techniczną przewagę. Materję zwyciężył duch.

Świadectwem walk tych jest 400.000 grobów na cmentarzu wojskowym.

Imię Verdun, które tylko pozostało po mieście leżącym w gruzach, symbolem się stało nieśmiertelnym wytrwania i wiary w najcięższych chwilach wojny.

Dziś bardziej niż kiedykolwiek rozumiemy ów przykład niezłomnego, rozpaczliwego hartu obrońców Verdun. Potrzebna nam jest ich wiara w zwycięstwo i twarda żądza wytrwania.

Cześć im!

Linja Kanada-Gdańsk otwarta.

Gdańsk. (Pat). Z dniem dzisiejszym rozpoczęła się regularna komunikacja okrętowa, pasażerska pomiędzy Gdańskiem a Kanadą. Co tydzień będzie odchodził z Gdańska okręt pasażerski.

Marka polska w Gdańsku i w Niemczech.

Gdańsk (Pat). Kurs marki polskiej wynosił tu wczoraj 21—21'50, przekazy na Warszawę 20'50. W Berlinie kurs marki polskiej oraz przekazy na Warszawę wynosiły wczoraj 21—21'50.

Falszywy car.

Helsingfors. (Tel.) Na Syberji pojawił się jakiś człowiek, który wydaje się jako car Mikołaj II. Sowieci w Omsku rozpiśa nagrodę dwóch milionów rubli za wydanie tego cara żywym lub umartym w ręce władz.

Nadesłane.

(Za rubrykę tę redakcja nie bierze odpowiedzialności).

TANIESUKNIE

bluzy kretonowe, markizetowe, jedwabne, szlafroki jedwabne na suknie i kostjomy przywiozła 4720

Marja Opolska Małeckiego 9. l. p.

"APOLLO" Ból życia dramat rosyjski dziś ku uczczeniu święta narodowego francuskiego, specjalne w 5 aktach. Nadto przedstawienie o godz. 8-ej wiecz.

Wiedeń i Niższa Austria zamknięte dla uchodźców.

Wiedeń. (Tel. wł.) Niższo-austrjański rząd krajowy wydał następujące rozporządzenie:

Przyjazd do Niższej Austrii dozwolony jest tylko tym, którzy wykazują się paszportem lub urzędowym świadectwem identyczności, albo też zezwoleniem na pobyt w pewnej gminie kraju. Nieograniczony pobyt w Niższej Austrii mają tylko osoby przynależne do kraju, lub też tam stałe zamieszkałe; wszystkie inne osoby, jeżeli chcą zatrzymać się dłużej niż trzy dni w pewnej gminie, przed przyjazdem uzyskać mają zezwolenie na pobyt. Pozwolenia tego udziela dla Wiednia dyrekcja policji, dla Wiener Neustadt tamtejszy komisariat policji, dla innych miejscowości rząd krajowy, a jeżeli pobyt ma potrwać nie dłużej niż ośm dni, starostwa. W podaniu należy podać wiek, miejsce urodzenia, przynależność i cel pobytu. Do podania dołączyć mają obywatele państwa austriackiego 30 koron, a obcokrajowcy 50 koron. Jest to opłata za całą rodzinę. Kto ma objąć posadę, musi uzyskać zezwolenie, ale nie ma wносить opłaty. Kto wynajmuje mieszkanie (także w hotelu) osobie, nie posiadającej pozwolenia pobytu, zostanie ukarany, tak samo i każdy przebywający bez pozwolenia na pobyt w danej miejscowości.

Śmierć ekscesarzowej francuskiej Eugenji.

Paryż. (Tel.) Z Madrytu donoszą o śmierci ekscesarzowej Eugenji w 94 roku życia. (Urodzona w roku 1826 w Granadzie, w Andaluzyi, jako druga córka hr. Montijo, księcia Penerandy. W 1853 roku zaślubiła cesarza Napoleona III. Po wybuchu wojny francusko-pruskiej została zamianowana regentką. Po wzięciu Napoleona do niewoli i wybuchu rewolucji, udała się 8 września 1871 do Anglii. Dnia 9 stycznia 1873 owdowiała i mieszkała przeważnie w Chiselhurst (w Anglii). Jedyne jej syn, Lulu, padł 1 czerwca 1879 w południowej Afryce, w walkach Anglików przeciw Zulusom. W ostatnich latach od czasu do czasu przyjeżdżała na krótki pobyt do Paryża. Na razie nie wiadomo, na jaki cel zapisała znaczny swój majątek.

Rozruchy żywnościowe w Berlinie.

Berlin. (Tel.) Onegdaj wydarzyły się tu znów rozruchy żywnościowe. W dzielnicy północnej zdobyto szturmem kilka hal targowych. Rozruchy przybrały wielkie rozmiary. Wkroczyła policja. Pomimo, że cenę kartofli obniżono z 30 fenigów na 15 fenigów, trwały rozruchy w dalszym ciągu. Ostatecznie policja zamknęła wieczorem hale targowe.

Z sali koncertowej.

(KONCERT HELENY ŁOWCZYŃSKIEJ)

Ostatnim koncertem sezonu był koncert p. Heleny Łowczyńskiej, primadonny opery w Belgradzie, słasty tenora naszej opery p. Tadeusza Łowczyńskiego. Choć ta śpiewaczka nie imponuje wprawdzie siłą, ale sprawia pełne zadowolenie miłym swym brzmieniem, a wzorowa dykcja i umięjętny sposób podania stawiają p. Łowczyńską w szeregu najlepszych polskich śpiewaczek, która nadto roznosi sławę imienia polskiego za granicami naszej Ojczyzny. Z jej różnorodnego programu najbardziej zaciekawiały pieśni serbskie. Mają one swój specjalny charakter, obok ogólnego smętku słowiańskiego, podobne nieco do pieśni rosyjskich. Nawet jedyna z tych pieśni, która oparta była na motywach tanecznym, miała w sobie sporo ukrytej melancholji i zadumy. Koncert urządzono w sali teatralnej; z powodu spóźnionej pory sezonowej święta ona jednak pustkami, co miłego gościa nie powinno jednak od nas odstraszyć.

E. Waker.

Ofiary i pokwitowania.

(Złożono w naszej Administracji.)

Na cele "Wszystko dla frontu":

Zamiast zawądomień o swym ślubie w Buczaczu

d. 6. lipca br. Stefa z Czechowiczów i Jan Kropiński 200 mk, Węglewski 160 mk.

Na flotę polską:

Olga Corda kwotę otrzymaną w dniu imienia 50 mk.

Na Małopolską armję ochotniczą:

Emer. prof. Józef Czerniecki honorarjum za prace programowe nadesłane przez ministerstwo Wyznań i O. P. 630 mk. Dr. Wincenty Czerniecki 100 mk:

Na plebiscyt Czeszyński:

Zamiast mszy za śp. ojca — Bronisława Trauczyńska 15 mk. Olga Corda kwotę otrzymaną w dniu imienia 50 mk. Kierownictwo, funkcjonariusze i robotnicy kanałizacji m. Lwowa pod zarządem Sekcji Technicznej Namjeśtnictwa złożyli przy ostatniej wypłacie z d. 10. VII. 1920 r. 558 mk.

Na cele plebiscytowe:

Dyr. Wł. Kucharski wygrane 11 mk. Dr. Wł. Czerniecki 4 asygnaty pożyczki państwowej z procentem

Dla żołnierza polskiego:

Antonina Rzyzniewska nauczycielka w Porszni 50 mk.

Na cele komitetu "Opierka nad żołnierzem polskim":

Koło prawniczek magistratu składa wkładki zebrane przez członkinie w kwocie 155 mk.

Na wdowy i sieroty po obrońcach Lwowa:

Olga Corda kwotę otrzymaną w dniu imienia 100 mk.

Na sieroty po legionistach:

Zamiast wienca na trumnę śp. koleżanki Stasi Jamlińskiej — personal apteki Mikołascha 255 mk.

Dla żołnierzy inwalidów polskich:

Zofia Wolańczykowa z Chotylibuja 40 mk

Dla zarządu gospody żołnierza polskiego pod hasłem "Wszystko dla frontu":

Zamiast wienca na trumnę dla śp. Jana Kosanowskiego wicedojcy i funkcjonariusza miejskiego zakładu opału dobrowolne datki 552 mk.

Na kaplicę Orłat:

Olga Corda kwotę otrzymaną w dniu imienia 50 mk.

Na budowę okrętu pod nazwą „Polskie Dzieci“:

Olga Corda kwotę otrzymaną w dniu imienia 50 mk.

Na zasłonę Stacji posiłkowej przy Dworcu Głównym we Lwowie dla rannych żołnierzy powracających z frontu:

Klub kontrolorów M. K. E. na odbytem zebraniu w dniu 10. VII. 1920 r. uchwalił jednogłośnie oddać się dyspozycji władz wojskowych. Jednocześnie uchwalił wyasygnować kwotę 6.200 mk.

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie.

KURS egzaminu kwalifikacyjnego przez sierpień. Zarząd Zacharzewicza 3. 4612

SŁUCHACZ politechniki z konwersacją francuską, niemiecką Polak poszukuje lekcji ze szkół średnich lub odpowiedniego zajęcia najchętniej na wyjazd. Łaskawe zgłoszenia pod „Rutyna“. 4716

Posady i prace.

CHŁOPCÓW do praktyki stolarskiej przyjmie fabryka mebli Fran. Zeizera. Zgłoszenia 3. Maja 10. od 10-1. 4730

MŁODY człowiek niezdolny do wojska inteligentny, kawaler poszukuje pracy. Praktyka gospodarza oraz kancelaryjna i znajomość buchalterji. Posiada odpowiednie świadectwa ul. Furmańska 7. 4749

POTRZEBNA do pensjonatu dziewczyna podręczna zaraz Batorego 34. I. p. 4750

Kupno i sprzedaż.

NABOJE bezdymne, Lanca-ster, kal. 12, cienki rąbek (śrut nr. 3, 4, 6, 8) do nabycia osobicie po 1.000 sztuk, oraz wotecki po 10 kg. śrutu nr. 8, 10, 12. — Spółka myśliwska H. Weissgerber, Ossoliuskich 13. 4611

ZALESZCZYCKIE morele, rembełki, jabłka, wysyła od 5 kilogr. Spółka owocarsko-szczepelarska „Owoc“ w Zaleszczykach. — Zastępcy poszukiwani. 4630

BRZUCHOWICE, willę w wybornym stanie, położenie urocze, sprzedam za 150.000 marek. Komisariat Zofii 7 4715

Podkłady drewniane sosnowe i dębowe jak również podkłady kolejowe i do kolejek podjazdowych za natychm. gotówkę stale do kupna poszukiwane. Oferty z podaniem ceny, ilości, rozmiarów i terminu dostawy sub WPH 933 do Biura Ogłoszeń Rudolf Messe, Warszawa, Marszałkowska 121. 491

PRASY do słomy do młocarni parowych przewozowe. Jedna 1000 m/m szerokie gardło druga 1200 m/m szerokie gardło. Firmy Ant. Dobry (nieużywana) do sprzedania we Lwowie ul. Kubasiewicza 1. 5. 4718

WYSPIAŃSKIEGO rysunki do nabycia w handlu starożytności i dzieł sztuki W. Drabika Sykstuska 17. 4731

NA sprzedaż dywan 3-2 m. paski i kuferek podróżne. Sadownicka 11. p. I. galerja. międz. 3-5. 4732

KUPIĘ dom z ogrodem słoneczny suchy, niedaleko tramwaju, oferty z opisem przesyłać Inż. Fr. Mackiewicz Bochnia. 4732

WIADRA do studni okute z łańcuchem 25 metr. długiem, do sprzedania, we Lwowie ul. Kubasiewicza 1. 5. 4717

AUTOMOBIL zwolniony od wszelkich rekwizycji dla dalszych podróży z kompletem nowych gum do sprzedania, zapytać Hotel George'a u portjera od 2 do 4 popoł. 4748

DAMSKA maszyna do szycia mało używana sprzedam Krasieńskiego 16. I. p. 4743

BUCIKI damskie 37 nr. i pokój frontowy umeblowany od 3-5. Supińskiego 5. parter na prawo. 4741

Różne.

INSTYTUT kosmetyczny dra Pileckiego, pl. Dąbrowskiego 1. 1, usuwa elektrolizą włosy, brodawki, blizny, zmarszczki, plamy, węgry. Masaż twarzy. Leczy choroby skórne, wypadanie włosów. — Farbienie włosów. 4680

ODSTĄPIĘ lokal w śródmieściu składający się z 2 dużych słonecznych pokoi na I. p. Zgłoszenia do Adm. pod literą M. L. 4739

Dla młynów dostarczamy natychmiast ze składu

po cenach najdostępiejszych łożyska walcowe i młynki (Mahlgänge) maszyny do czyszczenia krup i do łuszczenia, sortownicze promieniowe, maszyny popędowe i wszystkie przedmioty użytkowe, następnie kompletne urządzenia młynów. Na życzenie do dyspozycji bezpłatne oferty i plany. 616

Rolniczo-przemysłowe Tow. akc. maszynowo-handlowe (Landwirtschaftliche und Industrie Maschinenhandels A. G.) Budapeszt V. Balaton utca 12.

Kupuje i płaci najwyższe ceny za rzeczy codziennego użytku, luksusowe, meble, antyki etc. Kupno i sprzedaż rzeczy używanych, oraz sprzedaż kom-sowa. Lwów, Pańska 11 3871

Sierpy-Sierpy

POLECA ANTONI HALSKI LWÓW, UL. SOBIESKIEGO L. 3. 2720

Kupuje i płaci najwyższe ceny za rzeczy codziennego użytku, luksusowe, meble, antyki etc. kupno i sprzedaż rzeczy używanych Pańska 11. 3865

Uchodźcy z Podola dwóch rządców administratorów

4742 poszukują odpowiedniej posady zaraz. We Lwowie przyjmą jakąkolwiek inną. Mogą złożyć kaucję, adres Hetmańska hot. Wiktoria Nr. 3.

KOMPLETNE URZĄDZENIA MŁYNÓW

łożyska walcowe, sortownicze, maszyny popędowe

i wszelkie przedmioty użytkowe dla młynów, młocarni, z kompletnymi urządzeniami dostarczamy po cenach najbardziej umiarkowanych natychmiast ze składu 617

KOVÁCS & Comp.

przedsiębiorstwo budowy młynów Budapeszt V. Akademia utca 25.

Powstaje placówka finansowa ludu polskiego, która ma na celu podniesienie rolnictwa, rolniczego przemysłu i handlu oraz przemysłu domowego. Ma ona skupiać oszczędności włościan w kraju i za morzem, by wziąć udział w budowie ekonomicznie silnej **POLSKI LUDOWEJ**, Placówką tą jest

Polsko Amerykański Bank Ludowy

Spółka Akcyjna w Krakowie

z filjami, powstać mającymi w myśl statutu w Warszawie i innych miejscowościach **Polski**.

KOMITET ORGANIZACYJNY

rozpisuje niniejszem na podstawie zatwierdzonego statutu postanowieniem Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z d. 9 kwietnia 1920 r

SUBSKRYPCJĘ

na kapitał akcyjny Spółki w kwocie 20,000.000 marek polskich, składający się z 40.000 sztuk gotówką pełnowpłaconych akcji po 500 marek polskich nominalnej wartości, opiewających na okaziciela lub imiennych.

Warunki Subskrypcji:

1. Przy zgłoszeniu należy uiścić gotówką całą cenę kupna podług kursu emisyjnego.
2. Zgłoszenia subskrypcyjne przyjmowane będą najpóźniej do dnia 31. sierpnia 1920 roku włącznie.
3. Komitet Organizacyjny zastrzega sobie prawo przydziału zgłoszonych akcji według swego uznania.
4. Na wypadek nieprzydzielenia akcji Pol. Amer. Bank Lud. S. A. w Krakowie zwróci wpłacowe kwoty wraz z odsetkami 2%.
5. Akcje wydane zostaną akcjonariuszom w swoim czasie za zwrotem potwierdzenia kasowego na uiszczony wpłaty tudzież zawiadomienia o przydziale akcji.

Zgłoszenia na akcje przyjmują:

Administracja „Gazety Ludowej“, Warszawa, Świętokrzyska 17.
 Administracja „Ludowca“, Warszawa, Krakowskie Przedmieście 4.
 Administracja „Kurjera Lwowskiego“, Lwów, Chorążczyzna,
 Administracja „Piasta“ Kraków, Mały Rynek 4.
 Administracja „Włościanina“, Poznań Kwiatowa 2.
 Administracja „Głosu Ludu Śląskiego“, Cieszyn ul. Niemiecka.
 Polska Ludowa Spółka Drzewna, Kraków, Studencka 25.
 Towarzystwo Agrarno-Osadniczo, Lwów, Halicka 21.
 Ludowe Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń „Wisła“, Nowy Sącz.

Wpłaty na uskutecznione zgłoszenia dokonywać można we wszystkich Urzędach pocztowych w Polsce na konto czekowe P. K. O. Polsko-Amerykańskiego Banku Ludowego S. A. w Krakowie Nr. 148550.

Informacji pisemnych udziela Biuro Komitetu Organizacyjnego w Krakowie, Studencka 25, w Warszawie, Miodowa 18, II. p., m. 3.

Komitet organizacyjny:

Jan Bryl, Gabryel Dubiel, Władysław Grzędzie'ski, Jan Jedynek, Dr. Władysław Kiernik, Józef Kowalczyk, Dr. Andrzej Kuś, Franciszek Maślanka, Stanisław Osiecki, Józef Rączkowski, Ludwik Rączkowski, Bolesław Roja, Władysław Rudkowski, Jan Szczerbiński, Henryk Wyrzykowski, Józef Zachara.

Wyciąg ze Statutu Polsko-Amerykańskiego Banku Ludowego S. A. w Krakowie.

§ 4. Spółka ma za zadanie dążyć do podniesienia rolnictwa, rolniczego przemysłu i handlu, jakoteż przemysłu domowego i dlatego ma prawo:

- 1) zakładać rolnicze, jakoteż rolniczo-przemysłowe i handlowe przedsiębiorstwa i towarzystwa, współdziałać przy ich zakładaniu i prowadzić je;
- 2) współdziałać przy odbudowie polskich wsi i prowadzić sprawy, będące z tem w związku;
- 3) tworzyć ogniska przemysłu domowego i popierać jego rozwój;
- 4) zakładać, finansować i prowadzić fabryki i warsztaty narzędzi rolniczych;
- 5) zakupywać grunta i tworzyć średnie gospodarstwa rolne;
- 6) dzierżawić grunta, realności i przedsiębiorstwa fabryczne;
- 7) zakładać spółki parcelacyjne i parcelować grunta na rachunek własny lub właściciela;
- 8) udzielać zwyczajnych i hipotecznych pożyczek;
- 9) nabywać wierzytelności hipotekowane, pozbywać je i przyjmować w zastaw;
- 10) udzielać pożyczek i zaliczek na zastaw papierów wartościowych, notowanych na polskich giełdach, tudzież na zastaw surowych produktów rolnych oraz zakładać i prowadzić domy składowe;
- 11) eskontować, reeskontować i przyjmować do inkasa weksle i przekazy, zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, uznane za dobre;
- 12) prowadzić interesy rachunku bieżącego;
- 13) przyjmować wkładki i wydawać książeczki wkładowe na złożoną gotówkę oraz wystawiać asygnaty kasowe, opiewające na okaziciela lub nazwisko;
- 14) kupować, sprzedawać i lombardować własne zapisy dłużne.

§ 5. Spółka ma prawo wydać zapisy dłużne pod niżej podanymi warunkami:

- 1) na podstawie pożyczek hipotecznych, których udzielono na nieruchomości, zapisane w księgach gruntowych;
- 2) na podstawie własnych papierów wartościowych, mających pupilarne bezpieczeństwo i na podstawie pożyczek, udzielonych na zastaw takich papierów.

§ 6. Kapitał akcyjny Spółki wynosi 20,000.000 marek polskich i składa się z 40.000 gotówką pełnowpłaconych akcji po 500 marek polskich, opiewających na okaziciela lub imiennych.

Ten kapitał akcyjny może być podwyższony na wniosek Rady Zawiadawczej za uchwałą Walnego Zgromadzenia i za zezwoleniem Rządu do sumy 100,000.000 marek polskich, a to przez dalszą stopniową lub jednorazową emisję nowych, gotówką pełnowpłaconych akcji po 500 marek polskich.

§ 10. Akcje będą wystawiane na okaziciela, wolno jednak posiadaczowi żądać wystawienia akcji na jego nazwisko.

Akcje, opiewające na nazwisko, można z zachowaniem postanowień artykułów 182, 183 i 223 Ustawy Handlowej przenieść na osoby trzecie.

Spółka ma prawo, ale nie obowiązek, badania legitymacji posiadacza akcji.

§ 11. Akcje są niepodzielne.

§ 12. Każdy akcjonariusz ma udział w majątku Spółki w stosunku ilości posiadanych akcji jakoteż udział w zyskach i stratach.

§ 17. Każda akcja daje prawo do jednego głosu. Żaden akcjonariusz nie może, bez względu na ilość posiadanych akcji, mieć więcej niż sto głosów.